

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W POZNANIU

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań
Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (0-61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, dnia 6 lutego 2007 r.

RPZ – 61/05/06/KCh

DECYZJA nr RPZ 10 /2007

I. Na podstawie art. 23 e ust. 1 i 2 w związku z art. 23 a ust 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r., nr 244, poz. 2080 ze zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 18 poz. 172 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego na wniosek Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Obornikach

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

uznaje się stosowanie przez Pawła Karnowskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą EAST & WEST Import – Export z siedzibą w Poznaniu postanowień „Regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych” o treści:

1. „Abonent zobowiązany jest do:

terminowego i bez uprzedniego wezwania, opłacania należności wynikających z Umowy i aktualnie obowiązującego Cennika. Dniem uregulowania należności jest dzień uznania rachunku bankowego Dostawcy usług pełną kwotą danej należności. Obowiązek płacenia ww. należności realizuje się nawet w przypadku nieotrzymania faktury lub książeczki opłat abonamentowych” (pkt 19 Regulaminu),

2. „W przypadku opóźnienia w zapłacie opłat abonamentowych określonych w aktualnym Cenniku o ponad 30 dni, Dostawca usług uprawniony jest do zawieszenia świadczenia usług do czasu uregulowania wszystkich zaległych należności przez Abonenta. Ponowne rozpoczęcie świadczenia usług wymaga wniesienia przez Abonenta opłaty aktywacyjnej w wysokości wskazanej w aktualnym Cenniku” (pkt 20 Regulaminu),

3. „Dostawca usług zastrzega sobie prawo do zmiany oferty programowej tzn. zmiany układu programów, podziału programów na pakiety, zmiany liczby programów, zmiany rodzaju programów oraz zmiany pasm nadawania bez konieczności wypowiedzenia Umowy” (pkt 45 Regulaminu),
4. „Zmniejszenie liczby programów może nastąpić z przyczyn prawnych, technicznych lub organizacyjnych, które mogą być niezależne od Dostawcy usług” (pkt 46 Regulaminu),

- za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 23 a ust. 2, polegającą na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego i **stwierdza się zaniechania jej stosowania z dniem 1 grudnia 2006 r.**

II. Na podstawie art. 23 d ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r. Nr 18, poz. 172; Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego na wniosek Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Obornikach

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

stwierdza się, że praktyka polegająca na stosowaniu przez Pawła Karnowskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą EAST & WEST Import – Export z siedzibą w Poznaniu postanowień „Regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych” o treści:

1. „Dostawca usług zastrzega sobie prawo do przerw w dostawie usługi telekomunikacyjnej, nie dłuższych jednorazowo niż 12 godzin dziennie i nie więcej niż 36 godzin w miesiącu, spowodowanych koniecznością prowadzenia prac konserwacyjnych sieci telekomunikacyjnej i Urządzeń. W przypadku przekroczenia wskazanego okresu Dostawca usług obniży o 1/15 wysokość opłaty abonamentowej należnej za kolejny miesiąc rozliczeniowy, za każdy kolejny dzień, w którym wystąpił brak sygnału. Odszkodowanie uznane zostanie na podstawie pisemnego wniosku Abonenta i odpowiedzi na piśmie uprawniającej do zniżki” (pkt 18 Regulaminu)
2. „Dostawca usług nie ponosi odpowiedzialności za zakłócenia sygnału telekomunikacyjnego wynikające z działania siły wyższej. Dotyczy to również zakłóceń przekazu satelitarnego, zmiany satelity, zmiany systemu nadawania, zaprzestania nadawania przez nadawcę programu, konserwacji urządzeń nadawczych, przerw w dostawie prądu oraz innych zdarzeń, które pozostają poza kontrolą Dostawcy usług. Dostawca nie ponosi również odpowiedzialności za zakłócenia w emisji sygnału telekomunikacyjnego spowodowane nadajnikami pracującymi w pobliżu sieci Dostawcy usług” (pkt 44 Regulaminu)

- nie narusza zbiorowych interesów konsumentów.

Uzasadnienie

Dnia 10 sierpnia 2006 r., do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu wpłynął wniosek Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Obornikach (uzupełniony pismem z dnia 14 września 2006 r.) o wszczęcie postępowania w sprawie praktyk operatora telewizji kablowej Pawła Karnowskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą EAST & WEST Import – Export z siedzibą w Poznaniu (zwanego dalej Przedsiębiorcą). Wnioskodawca zarzucił Przedsiębiorcy, który w Obornikach świadczy usługi w zakresie telewizji kablowej, iż w „Regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych” zawarł postanowienia, stanowiące klauzule wpisane do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone o treści:

1. „Opłaty pobierane są w terminie do 15 – go dnia każdego miesiąca za miesiąc bieżący, na podstawie aktualnego Cennika” (pkt 4 Regulaminu),
2. „Dostawca usług zastrzega sobie prawo do przerw w dostawie usługi telekomunikacyjnej, nie dłuższych jednorazowo niż 12 godzin dziennie i nie więcej niż 36 godzin w miesiącu, spowodowanych koniecznością prowadzenia prac konserwacyjnych sieci i Urządzeń. W przypadku przekroczenia wskazanego okresu Dostawca obniży o 1/15 wysokość opłaty abonamentowej należnej za kolejny miesiąc rozliczeniowy, za każdy kolejny dzień, w którym wystąpił brak sygnału. Odszkodowanie uznane zostanie na podstawie pisemnego wniosku Abonenta i odpowiedzi na piśmie uprawniającej do zniżki” (pkt 18 Regulaminu),
3. „Abonent zobowiązany jest do:
  - uiszczenia gotówką opłaty instalacyjnej przed dokonaniem montażu Urządzeń, w wysokości i na zasadach określonych w aktualnie obowiązującym Cenniku,
  - terminowego i bez uprzedniego wezwania, opłacania należności wynikających z Umowy i aktualnie obowiązującego Cennika. Dniem uregulowania należności jest dzień uznania rachunku bankowego Dostawcy usług pełną kwotą danej należności. Obowiązek opłacenia ww. należności realizuje się nawet w przypadku nieotrzymania faktury lub książeczki opłat abonamentowych” (pkt 19 Regulaminu),
4. „W przypadku opóźnienia w zapłacie opłat abonamentowych określonych w aktualnym Cenniku o ponad 30 dni, Dostawca usług uprawniony jest do zawieszenia świadczenia usług do czasu uregulowania wszystkich zaległych należności przez Abonenta. Ponowne rozpoczęcie świadczenia usług wymaga wniesienia przez Abonenta opłaty aktywacyjnej w wysokości wskazanej w aktualnym Cenniku” (pkt 20 Regulaminu),
5. „W przypadku nieuzasadnionego wezwania serwisu Dostawcy usług, w tym w szczególności w przypadkach zgłaszania Usterek lub braku sygnału telekomunikacyjnego będących następstwem ingerencji Abonenta lub osób niepowołanych w sieć telekomunikacyjną lub Urządzenia, pobiera się opłatę zgodną z aktualnym Cennikiem” (pkt 41 Regulaminu),
6. „Dostawca usług nie ponosi odpowiedzialności za zakłócenia sygnału telekomunikacyjnego wynikające z działania siły wyższej. Dotyczy to również zakłóceń przekazu satelitarnego, zmiany satelity, zmiany systemu nadawania,

zaprzestania nadawania przez nadawcę programu, konserwacji urządzeń nadawczych, przerw w dostawie prądu oraz innych zdarzeń, które pozostają poza kontrolą Dostawcy usług. Dostawca nie ponosi również odpowiedzialności za zakłócenia w emisji sygnału telekomunikacyjnego spowodowane nadajnikami pracującymi w pobliżu sieci Dostawcy usług” (pkt 44 Regulaminu),

7. „Dostawca usług zastrzega sobie prawo do zmiany oferty programowej tzn. zmiany układu programów, podziału programów na pakiety, zmiany liczby programów, zmiany rodzaju programów oraz zmiany pasma nadawania bez konieczności wypowiedzenia Umowy” (pkt 45 Regulaminu),
8. „Zmniejszenie liczby programów może nastąpić z przyczyn prawnych, technicznych lub organizacyjnych, które mogą być niezależne od Dostawcy usług” (pkt 46 Regulaminu),
9. „Abonent przyjmuje do wiadomości, że podczas wyłączeń atmosferycznych sprzęt używany przez Abonenta winien być odłączony od zasilania energetycznego oraz od gniazdka sieci telekomunikacyjnej Dostawcy usług” (pkt 49 Regulaminu).

W oparciu o art. 100 b ust 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, dnia 17 października 2006 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję o odmowie wszczęcia postępowania w zakresie pkt 4, 41 i 49 Regulaminu (decyzja nr RPZ – 30/2006). Natomiast na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, dnia 16 października 2006 r. Prezes Urzędu wszczął postępowanie w sprawie stosowania przez Przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na stosowaniu w Regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych postanowień umownych wpisanych do rejestru postanowień uznanych za niedozwolone w zakresie pkt 18, 19, 20, 44, 45 i 46 Regulaminu.

W piśmie z dnia 31 października 2006 r., które wpłynęło do Urzędu 3 listopada 2006 r., Przedsiębiorca wyjaśnił, iż jego zamiarem nie było skonstruowanie wzorca umowy, którego postanowienia pozostają w sprzeczności z normami prawnymi wyznaczającymi granice swobody stron w kształtowaniu umów zawieranych w obrocie konsumenckim. W związku z powyższym poinformował, iż podjął działania zmierzające do zweryfikowania treści Regulaminu i ewentualnego usunięcia wadliwych postanowień umownych uznanych za niedozwolone.

W piśmie z dnia 20 listopada 2006 r., które do Urzędu wpłynęło 23 listopada 2006 r., Przedsiębiorca przedłożył nowy „Regulamin Świadczenia Usług Telekomunikacyjnych”, w którym zmodyfikowane zostały wszystkie postanowienia wskazane przez Prezesa Urzędu w postanowieniu z dnia 16 października 2006 r. W szczególności, w punkcie 19 Regulaminu wykreślone zostało zdanie nakładające na abonenta obowiązek uiszczenia należności również w przypadku nieotrzymania faktury lub książeczki opłat abonamentowych, zaś w punkcie 20 możliwość wstrzymania świadczenia usług przez Dostawcę uzależniono od wyznaczenia dodatkowego terminu do zapłaty i jednocześnie usunięto postanowienie nakładające obowiązek uiszczenia opłaty aktywacyjnej w przypadku wznowienia świadczenia usług. Z kolei w świetle zmodyfikowanego punktu 23 Regulaminu, w przypadku zmian w zakresie oferty programowej (zmiany układu programów, podziału programów na pakiety, zmiany liczby programów, zmiany rodzaju programów oraz zmiany pasm nadawania) abonentowi przysługuje prawo do odstąpienia od umowy.

W piśmie z dnia 17 stycznia 2007 r. Przedsiębiorca oświadczył, iż zmieniony Regulamin od dnia 1 grudnia 2006 r. ma zastosowanie do umów podpisywanych z nowymi

abonentami, jak również do umów, podpisanych z dotychczasowymi abonentami, którzy wyrazili wolę zmiany dostarczanego im pakietu programowego. Jednocześnie poinformował, iż wdrożona została procedura powiadamiania aktualnych abonentów, którzy korzystają ze świadczonych przez East & West usług o nowej treści Regulaminu. W związku ze znaczną liczbą usługobiorców i koniecznością doręczenia im informacji o zmianie Regulaminu co najmniej na 30 dni przed jego wejściem w życie, termin wejścia w życie „nowego” Regulaminu określono na dzień 1 kwietnia 2007 r. Przedsiębiorca oświadczył również, iż do tego czasu postanowienia dotychczasowego Regulaminu nie będą wiązać abonentów w zakresie wskazanym w postanowieniu Prezesa Urzędu z dnia 16 października 2006 r. i uznanym za budzący wątpliwości co do zgodności z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony interesów konsumentów.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Stwierdzenie istnienia przedmiotowej praktyki wymaga spełnienia dwóch przesłanek: bezprawności działania i naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. „Zbiorowe interesy konsumentów” to prawa nieograniczonej liczby konsumentów, nie stanowią przy tym sumy indywidualnych interesów dających się określić, nawet licznej, grupy konsumentów.

W art. 23a ust. 2 ww. ustawy zamieszczono przykładowe wyliczenia praktyk zakazanych przez ustawodawcę. Katalog ten wymienia między innymi stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone (dalej: Rejestr), o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

Rejestr, zgodnie z art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., jest prowadzony przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie przekazywanych mu prawomocnych wyroków sądowych uznających postanowienie wzorca umowy za niedozwolone i zakazujących ich stosowania w obrocie z konsumentami.

Zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c., prawomocny wyrok uznający postanowienie umowne za niedozwolone ma, od chwili wpisania do Rejestru, skutek wobec osób trzecich. Przesłanka bezprawności przejawia się, w przypadku praktyki stosowania postanowień wpisanych do Rejestru, na naruszeniu zakazu stosowania tych postanowień w umowach zawieranych z konsumentami.

W chwili obecnej żadnych wątpliwości nie budzi fakt, iż stosowanie klauzul wpisanych do Rejestru prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przez innych przedsiębiorców aniżeli ten, którego wpis bezpośrednio dotyczy stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 29 września 2005 r., rozszerzona prawomocność materialna wyroku ma zastosowanie w stosunku do klauzul niedozwolonych o takiej samej treści (sygn. akt VI ACa 381/05). Z uzasadnienia tego wyroku można wywieść, iż rozszerzona prawomocność materialna z art. 479⁴³ k.p.c., stanowiąca podstawę do przypisania cech bezprawności w przypadku posługiwania się klauzulami wpisanymi do Rejestru, obejmuje niedozwolone klauzule umowne zawierające „jednakowe treści”, zawarte w takich samych wzorcach umowy. Jest to uzasadnione charakterem wpisów do Rejestru, który nie odzwierciedla z jakiej umowy (wzorca umowy) zaczerpnięto postanowienie uznane przez sąd za niedozwolone, co nie zawsze pozwala odczytać jasną i nie budzącą wątpliwości normę zakazującą innym podmiotom posługiwania się takimi postanowieniami.

Najpełniejszą analizę problematyki rozszerzonej prawomocności wyroku uznającego klauzule umowne za niedozwolone zawiera uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt. III SZP 3/06). W świetle tej uchwały, niedozwolonym postanowieniem umownym jest każde, które dotyczy takiego samego zachowania, jak zawarte w postanowieniu wpisanym do rejestru. Niedozwolone są postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, nawet jeżeli różnią się treścią, ale wywołują ten sam skutek.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż pkt 19 (b) Regulaminu odpowiada treści klauzuli nr 597 wpisanej do Rejestru na podstawie wyroku SOKiK z dnia 17 października 2005 r. (sygn. Amc 75/04) o brzmieniu: „Opłata za korzystanie z usług jest pobierana z góry za dany okres rozliczeniowy i należy ją uiścić w terminie wskazanym na fakturze/książeczce opłat. Operator zastrzega, że nie doręczenie faktury lub książeczki opłat do Abonenta nie zwalnia Abonenta z obowiązku uiszczenia opłaty abonamentowej”. Treść powyższych klauzul należy uznać za niedozwoloną na podstawie art. 385¹ k.c., zgodnie z którym postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, ponieważ Abonent powinien znać wysokość kwoty, którą jest zobowiązany uiścić.

Treść pkt 20 odpowiada treści klauzuli nr 498 wpisanej do Rejestru na podstawie wyroku SOKiK z dnia 22 czerwca 2005 r. (sygn. akt XVII Amc 52/04): „Operator może dezaktywować gniazdo abonenckie i zaprzestać świadczenia usług konserwacji i TV jeżeli Abonent:

a) zalega z uiszczeniem opłaty miesięcznej co najmniej 15 dni po terminie wskazanym w par 7” i klauzuli wpisanej pod nr 499 o brzmieniu: „Ponowne świadczenie przez Operatora usługi konserwacji i TV może nastąpić po:

- 1) uregulowaniu zaległości z tytułu opłat za wykonanie przez Operatora usługi wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę,
- 2) uregulowaniu opłaty przyłączeniowej w wysokości określonej w cenniku”.

Odpowiada również treści klauzuli wpisanej do Rejestru pod nr 599: „W przypadku przeterminowania płatności na rzecz Operatora powyżej 5 dni, nastąpi automatycznie wyłączenie usług. Ponowne włączenie nastąpi po rozliczeniu wszystkich należności oraz uiszczeniu opłaty manipulacyjnej zgodnie z cennikiem” (wyrok SOKiK z dnia 17 października 2005 r. – sygn. XVII Amc 75/04), a także klauzuli wpisanej do Rejestru pod nr 635 na podstawie wyroku z dnia 19 kwietnia 2005 r. (sygn. XVII Amc 23/05) o treści: „W przypadku zwłoki w opłacie abonenckiej Usługodawca zastrzega sobie prawo zawieszenia świadczenia usług wymienionych w § 1 bez dodatkowego powiadomienia Abonenta i uaktywnić usługę po uregulowaniu przez Abonenta zaległej należności wraz z naliczonymi umownymi odsetkami oraz opłatą za ponowną aktywację w kwocie 60 zł brutto”. Pkt 20 Regulaminu oraz ww. klauzule dotyczą takiej samej sytuacji faktycznej. We wszystkich przypadkach po upływie określonego terminu opóźnienia abonenta w zapłacie należności operator telewizji kablowej uzyskuje prawo zawieszenia lub zaprzestania świadczenia usług przy jednoczesnym prawie pobierania opłaty aktywacyjnej (przyłączeniowej) w przypadku wznowienia usług. Takie klauzule należy uznać za niedozwolone ze względu na przepis art. 385³ pkt 17, według którego niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które nakładają na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstepnego.

Treść zawarta zarówno w pkt 45 i 46 Regulaminu odpowiada treści klauzuli wpisanej do Rejestru pod nr 571, na podstawie wyroku SOKiK z dnia 7 kwietnia 2004 r. (sygn. XVII Amc 15/03) o brzmieniu: „Operator Cyfry+ z ważnych przyczyn prawnych, technicznych, organizacyjnych lub ekonomicznych może wprowadzić zmiany liczby i rodzaju Programów wchodzących w skład poszczególnych pakietów wymienionych, odpowiednio w Załącznikach nr 2, 3, 4 i 5 do umowy. Wyżej wymienione zmiany, wynikające z faktu zaistnienia okoliczności leżących poza kontrolą Operatora Cyfry+, uznane za siłę wyższą, zastąpienia danego Programu Programem o porównywalnej tematyce, rezygnacji z danego Programu z uwagi na jego niską oglądalność, zaprzestania nadawania Programu z przyczyn obciążających jego nadawcę nie wymagają zmiany Umowy”. Na podstawie wspomnianego postanowienia Regulaminu oraz ww. klauzuli wpisanej do Rejestru wnioskować można, iż operator może jednostronnie zmieniać programy w pakietach, nie zmieniając umowy z abonentem. W konsekwencji abonent zmuszony jest dokonywać opłaty za świadczenie, które nie stanowiło przedmiotu umowy. Brak możliwości wypowiedzenia umowy w takiej sytuacji uznać należy za postanowienie niedozwolone w rozumieniu art. 385³ k.c., zgodnie z którym niedozwolonymi postanowieniami są te, które w szczególności: „uzależniają spełnienie świadczenia od okoliczności zależnych tylko od woli kontrahenta konsumenta” (pkt 8), „uprawniają kontrahenta konsumenta do jednostronnej zmiany umowy bez ważnej przyczyny wskazanej w umowie” (pkt 10), jak również „przewidują wyłącznie dla kontrahenta konsumenta jednostronne uprawnienia do zmiany, bez ważnych przyczyn, istotnych cech świadczenia” (pkt 19). Wprawdzie zgodzić się należy, że ściśle określenie zawartości pakietu na okres minimalny jest praktycznie niemożliwe, ze względu na okoliczności niezależne od operatora, jednak w tej sytuacji niedopuszczalne jest pozbawienie abonenta prawa do wypowiedzenia umowy.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni interesy ogółu konsumentów tj. nieograniczonej liczby podmiotów, których nie da się zidentyfikować, interesy konsumentów jako zjawisko o charakterze instytucjonalnym. Przesłanka naruszenia zbiorowych interesów konsumentów jest spełniona, gdy działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy godzi w ich interesy jako zbiorowości. W opinii Prezesa Urzędu zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje w sposób jednoznaczny, że działania przedsiębiorcy wyczerpują przesłanki praktyki określonej w art. 23 a ust. 2 ustawy. Umieszczenie w Regulaminie postanowień tożsamyh z postanowieniami wpisanymi do Rejestru, które w istotnym stopniu ograniczają uprawnienia wszystkich obecnych, jak również potencjalnych abonentów – kontrahentów Przedsiębiorcy musi być uznane za naruszenie zbiorowego interesu konsumentów.

Na podstawie oświadczenia Przedsiębiorcy zawartego w piśmie z dnia 17 stycznia 2007 r. zmieniony „Regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych” jest od dnia 1 grudnia 2006 r. stosowany w umowach podpisywanych z nowymi abonentami, jak również w nowych umowach, podpisywanych z aktualnymi abonentami, którzy wyrazili wolę zmiany pakietu. Przewidywany termin obowiązywania nowego Regulaminu dla wszystkich abonentów to dzień 1 kwietnia 2007 r. z uwagi na konieczność poinformowania ich o zmienionych postanowieniach z co najmniej trzydziestodniowym wyprzedzeniem, przy czym procedura rozsyłania pism do abonentów została już wdrożona.

Powyzsze okoliczności dają podstawy do stwierdzenia, iż Przedsiębiorca zaniechał stosowania zarzucanej mu praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów i to od dnia 1 grudnia 2006 r., tj. dnia wprowadzenia do obrotu zmienionego Regulaminu i jednoczesnego zaprzestania stosowania Regulaminu w dotychczasowym brzmieniu. Uzasadnia to wydanie decyzji na podstawie art. 23e ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w pkt I sentencji.

Według Wnioskodawcy pkt 18 Regulaminu odpowiada treści klauzuli wpisanej do Rejestru pod nr 207 o brzmieniu: „Prawo do obniżenia opłaty abonamentowej przysługuje Abonentowi wtedy, gdy brak sygnału spowodowany awarią był dłuższy niż trzy dni robocze. Od tego momentu, za każdy kolejny dzień braku sygnału, od abonamentu odliczana jest 1/30 jego wartości (wyrok SOKiK z dnia 19 października 2004 r., sygn. XVII Amc 123/03). Treści pkt 18 Regulaminu nie można jednak traktować jako tożsamej z ww. klauzulą. Pomędzy porównywanymi postanowieniami występuje istotna różnica dotycząca okresu wyłączenia odpowiedzialności – w pierwszym przypadku wynosi on jednorazowo 12 godzin dziennie, nie dłużej niż 36 godzin w miesiącu, w drugim – ponad 3 dni. Ponadto, nie może ująć uwadze, że postanowienie Regulaminu stanowi powielenie przepisów dotyczących odpowiedzialności z tytułu niewłaściwego świadczenia usługi powszechnej, zawartych w art. 105 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz. 1800 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, za każdy dzień przerwy w świadczeniu usługi powszechniej płatnej okresowo abonentowi przysługuje odszkodowanie w wysokości 1/15 średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych, jednak za okres nie dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy. Odszkodowanie nie przysługuje, jeżeli w okresie rozliczeniowym łączny czas przerw był krótszy od 36 godzin. Niezależnie od odszkodowania, za każdy dzień, w którym nastąpiła przerwa w świadczeniu usługi telefonicznej płatnej okresowo trwająca dłużej niż 12 godzin, abonentowi przysługuje zwrot 1/30 miesięcznej opłaty abonamentowej (pkt 1, 2 i 3). Jeżeli dla usługi, którą ustawodawca uznał za szczególnie istotną z punktu widzenia abonentów przewidziane zostało ograniczenie odpowiedzialności, nie można, w ocenie Prezesa Urzędu, kwestionować wprowadzania takich rozwiązań przez innych operatorów.

Pkt 44 Regulaminu, według Wnioskodawcy odpowiada treści klauzuli wpisanej do Rejestru pod nr 636, na podstawie wyroku SOKiK z dnia 19 kwietnia 2005 r. (sygn. XVII Amc 23/05), o brzmieniu: „Usługodawca nie bierze odpowiedzialności za działanie sieci swego dostawcy (...)”, klauzuli wpisanej do Rejestru pod nr 680 na podstawie wyroku z dnia 23 lutego 2005 r. (sygn. XVII Amc 3/04) o brzmieniu: „PTK nie ponosi odpowiedzialności za zakłócenia w odbiorze programów telewizyjnych i radiowych rozprowadzanych w sieci telewizji kablowej wynikające z przyczyn niezależnych od PTK, a w szczególności występujących poza siecią”, jak również klauzuli wpisanej do Rejestru pod nr 797 na podstawie wyroku z dnia 14 marca 2005 r. (sygn. XVII Amc 21/04) o brzmieniu: „Operator nie ponosi odpowiedzialności za niewykonywanie lub nienależyte wykonywanie usług wynikłe z faktu niewłaściwego funkcjonowania sieci telekomunikacyjnych innych operatorów telekomunikacyjnych”. Nie można jednak się z tym zgodzić. Rejestr przede wszystkim nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi operator nie ponosi odpowiedzialności za okoliczności związane z siłą wyższą, co dotyczy zdania pierwszego kwestionowanego punktu Regulaminu. Ponadto, przesłanki wskazane w pozostałych postanowienia pkt 44 Regulaminu różnią się od tych, które znajdują się w klauzulach wpisanych do Rejestru pod nr 636, 680 i 797. Jediną cechą wspólną tych postanowień jest to, że wyłączają odpowiedzialność dostawcy w przedmiotowym zakresie. Jest to jednak podobieństwo niewystarczające do stwierdzenia praktyki, gdyż różne są przyczyny i okoliczności, za które dostawca nie odpowiada.

W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu orzekł, jak w pkt II sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu

Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Poznaniu
Edward Stawicki

Otrzymują :

- EAST & WEST

Import – Export

Paweł Karnowski

ul. Raczyńskiego 60

Poznań

- Powiatowy Rzecznik Konsumentów

ul. 11 Listopada 2a

64 – 600 Oborniki